

Motion till riksdagen 2005/06:N294

av **Gunilla Wahlén m.fl. (v)**

Invandrades företagande

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om en plan för hur det skall underlättas för invandrade att starta företag.

Bakgrund

2004 startades 17 % av de nya företagen av företagare med utländsk härkomst, och denna siffra har varit relativt stabil under de senaste åren. De flesta invandrade liksom andra nyföretagare som startar eget företag gör det för att förverkliga en idé och kunna arbeta självständigt. Det har dock visat sig i en genomförd studie av Nutek och SCB att risken för arbetslöshet eller arbetslöshet i sig är en större anledning till start av egen affärsverksamhet bland invandrade. Detta bekräftas även av att statistiken visar att flera invandrade har erhållit stöd till start av näringsverksamhet (så kallat starta eget-bidrag).

Många invandrade startar företag i tjänstesektorn och då främst inom restaurang och hotell, men även inom handel startar många invandrade företag. Det startas och finns även flest företag som ägs av en invandrad i storstadsregionerna, och ca 44 % har någon form av eftergymnasial utbildning. Motsvarande siffra för befolkningen som helhet är ca 29 %.

Föga förvånande har det visat sig att gruppen invandrade som startar eget företag inte utgör en homogen grupp. Det finns avsevärda skillnader inom gruppen invandrade som i sig utgör ett problem när man sammanför denna grupp som en. Invandrade som är företagare utgör ungefär samma andel som invandrade utgör i hela befolkningen. Däremot ser bilden olika ut om man tittar på invandrade från olika ursprungsländer. Detta är en viktig aspekt att ta med i det fortsatta arbetet med invandrades företagande. Det finns dock vissa gemensamma problem som är viktiga att titta på och att lösa.

Fel! Okänt namn på

Det finns verksamheter i landet som är inriktade på invandrades företagande. IFS – Internationella företagarföreningen gör ett viktigt jobb där de erbjuder företagarrådgivning på många olika språk till personer som vill starta eget företag. Nutek har även ett program för invandrarföretagare som de jobbar med. Dessa verksamheter är mycket viktiga och hjälper till att lyfta fram och tydliggöra olika frågor för delar eller hela gruppen invandrarföretagande.

Förbättra möjligheter för invandrades företagande

Personer som inte är födda i Sverige kan ha större svårigheter att starta företag. Svårigheterna ligger framför allt innan själva företaget är startat och det är där staten bör lägga sina insatser på att möjliggöra för fler invandrade att starta eget företag på samma villkor som övriga befolkningen. Ett problem för invandrade att starta företag är att det kan vara svårt med kunskap om och tillit till det rådande regelsystemet. Här utgör t.ex. IFS en viktig länk för informationsutbyte tillsammans med övrig företagarrådgivning. Men även inträdesbarriärer i form av attityder och diskriminering kan förekomma. Både information vid starten och attitydförändringar i företagarkvärlden är det viktigt att staten arbetar aktivt med för gruppen invandrade som kan ha andra frågeställningar/problem än svenskfödda företagare.

Företagare med invandrarbakgrund upplever större hinder för tillväxt än andra företag. Till detta finns det säkert flera orsaker, men en viktig del är att företagare med invandrarbakgrund upplever att det är svårare att finna finansiering till sin affärsverksamhet. Gruppen upplever att banken i sina bedömningar inte alltid ser att den invandrades "person" (som är en bedömningsgrund hos banken tillsammans med affärsidé och eget kapital) blir rättvist bedömd. Här har staten en mycket viktig roll att överbrygga hinder som finns för gruppen genom riktade insatser.

Det har även kommit fram uppgifter om att företagare med invandrarbakgrund har svårare och dyrare att teckna kontrakt på affärslokaler och möjligheten att teckna försäkringar. Detta är ett problem som kräver en översyn för att komma till rätta med eventuella problem.

Många företagare med invandrarbakgrund känner sig osäkra på den information de får från myndigheter och verk – det kan handla om att myndighetsspråket upplevs invecklat.

Invandrade anlitar ofta ekonomiska rådgivare och litar på dem i mycket stor utsträckning. I dag finns det i vissa fall oseriösa ekonomiska rådgivare och inte någon bra statlig kontroll på denna verksamhet. De godkända och auktoriserade revisorer som är anslutna till FAR har genomgått en kontroll och utbildning för att få vara verksamma inom revisionsområdet. Men de som inte tillhör denna organisation finns det inte någon ordentlig statlig kontroll på.

För att lyfta fram och underlätta för invandrade personer, såväl kvinnor som män, som vill starta företag krävs det mer forskning. Det är mycket vik-

Fel! Okänt namn på

tigt med mer kunskapsinhämtning inom detta område för att hitta de bästa åtgärderna för att underlätta starten av en egen verksamhet. Det behövs en plan för hur staten kan underlätta för invandrade att starta företag i landet. Vad som i motionen anförs om invandrades företag bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 2 oktober 2005

Gunilla Wahlén (v)

Lennart Beijer (v)

Marie Engström (v)

Per Rosengren (v)

Lars Bäckström (v)

Siv Holma (v)